

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՈՐՈՇՈՒՄ

_____ թվականի N ____-Ն

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆՈՒՄ ՕՏԱՐԵՐԿՐՅԱ
ՔԱՂԱՔԱՑԻՈՒԹՅՈՒՆ ՈՒՆԵՑՈՂ ԱՆՁԱՆՑ ՃԱՐՏԱՐԱՊԵՏԱԿԱՆ
ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆ ԻՐԱԿԱՆԱՑՆԵԼՈՒ ԿԱՐԳԸ ՍԱՀՄԱՆԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ**

«Ճարտարապետական գործունեության մասին» ՀՀ օրենքի 19-րդ հոդվածի 3-րդ մասին համապատասխան, ղեկավարվելով Հայաստանի Հանրապետության վարչապետի 2018 թվականի փետրվարի 16-ի N 144-Ա որոշման հավելված N 1-ի 2-րդ կետով՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը **որոշում է.**

1. Հաստատել՝
  - 1) Հայաստանի Հանրապետությունում օտարերկրյա քաղաքացիություն ունեցող անձանց ճարտարապետական գործունեություն իրականացնելու կարգը՝ համաձայն N 1 հավելվածի.
  - 2) Հավատարմագրի ձևը՝ ըստ հավելված 2-ի
2. Սույն որոշումն ուժի մեջ է մտնում 2018 թվականի հոկտեմբերի 6-ից:

ԿԱՐԳ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆՈՒՄ ՕՏԱՐԵՐԿՐՅԱ ՔԱՂԱՔԱՑԻՈՒԹՅՈՒՆ ՈՒՆԵՑՈՂ ԱՆՁԱՆՑ ՃԱՐՏԱՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆ ԻՐԱԿԱՆԱՑՆԵԼՈՒ

1. Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացի չհանդիսացող (այսուհետ՝ օտարերկրյա) ճարտարապետը Հայաստանի Հանրապետությունում ճարտարապետական գործունեություն կարող է իրականացնել «Ճարտարապետական գործունեության մասին» ՀՀ օրենքին, այլ օրենքներին և իրավական ակտերին, ինչպես նաև ոլորտին առնչվող միջազգային պայմանագրերին (դրանց առկայության դեպքում) համապատասխան:
2. Օտարերկրյա ճարտարապետը Հայաստանի Հանրապետությունում ճարտարապետական ծառայություն մատուցելու հրավեր կամ պայմանագիր ունենալու դեպքում կարող է ճարտարապետական գործունեություն իրականացնել միայն Հայաստանի ճարտարապետների պալատի արտոնագիր ունեցող ճարտարապետի հետ համագործակցելու պայմանով:
3. Հայաստանում կառուցվող օբյեկտի նախագծման միջազգային մրցույթին մասնակցող օտարերկրյա ճարտարապետից կպահանջվի Հայաստանի ճարտարապետների պալատի արտոնագիր ունեցող ճարտարապետի (այսուհետ՝ տեղական ճարտարապետ) հետ համագործակցության պայմանագիր կնքել միայն մրցույթում հաղթելու և կառուցապատման նախագծի մշակման առաջարկ ստանալու դեպքում:
4. Օտարերկրյա ճարտարապետը կարող է ներկայանալ որպես ֆիզիկական անձ և տեղական ճարտարապետի հետ միասին հիմնադրել և գրանցել իրավաբանական անձ Հայաստանում, կամ ներկայանալ որպես իրավաբանական անձ և համապատասխան ասոցացման պայմանագիր կնքել տեղական ճարտարապետին ներկայացնող իրավաբանական անձի հետ:
5. Որպես ֆիզիկական անձ ներկայացող օտարերկրյա ճարտարապետը Հայաստանի ճարտարապետների պալատին է ներկայացնում իր երկրի օրենքների համաձայն ճարտարապետական գործունեություն իրականացնելու իրավունք տվող փաստաթուղթը (արտոնագիր, լիցենզիա կամ այլ համարժեք փաստաթուղթ), իսկ որպես իրավաբանական անձ ներկայացող ճարտարապետը՝ իրավաբանական անձի գրանցման երկրի օրենքով ու կարգով տրված փաստաթղթերը՝ իրավաբանական անձի գրանցման հավաստագիրը և ճարտարապետական գործունեության իրավունքը հաստատող փաստաթուղթը (լիցենզիա կամ այլ փաստաթուղթ):

6. Օտարերկրյա ճարտարապետը պարտավոր է հաստատել իր որակավորումը, ինչպես նաև հավաստել, որ իր նկատմամբ որևէ օրինախախտման գործով (այդ թվում էթիկայի կանոնների խախտման) վարույթ չի իրականացվում:
7. Տեղացի ճարտարապետի ընտրության նպատակով օտարերկրյա ճարտարապետը անարգել կարող է օգտվել Հայաստանի ճարտարապետների պալատի գրանցամատյաններից: Պալատը կարող է օժանդակել նաև նախնական հարցազրույցների և(կամ) բանակցությունների կազմակերպման գործում:
8. Տեղացի ճարտարապետի ընտրությունից հետո օտարերկրյա ճարտարապետը, տեղական ճարտարապետը և օբյեկտի կառուցապատողը(պատվիրատուն) կնքում են եռակողմ համաձայնագիր, որում արտացոլվում է կողմերի մասնակցության և պատասխանատվության պայմանները, աշխատանքների իրականացման ժամկետները, վիճելի հարցերի իրավական կարգավորման ձևերը, հեղինակային իրավունքի բաշխումը և այլն:
Տեղացի ճարտարապետի մասնակցությունը պետք է լինի զգալի, հատկապես իրավական և նորմատիվ պահանջների պահպանման, նախագծի ինժեներական մասերի համակարգման, համաձայնեցնող և փորձաքննական մարմինների հետ հարաբերության, նախագծի թողարկման և հեղինակային հսկողության իրականացման ուղղություններով:

II. ՀԱՎԱՏԱՐՄԱԳԻՐ ՍՏԱՆԱԼՈՒ ՀԱՄԱՐ ԱՆՀՐԱԺԵՇՏ ՓԱՍՏԱԹՂԹԵՐԸ

9. Հավատարմագիր ստանալու համար օտարերկրյա ճարտարապետը Հայաստանի ճարտարապետների պալատին է ներկայացնում հետևյալ փաստաթղթերը.
  - 1) Հայտ՝ համաձայն N 1 ձևի, նշելով ճարտարապետի անուն, ազգանունը, իրավաբանական անձի անվանումը, գործունեության իրականացման երկիրը, գտնվելու և գործունեության իրականացման վայրերը, հեռախոսները, էլեկտրոնային կապի հասցեները:
  - 2) Իր հիմնական գործունեության երկրի օրենքով սահմանված կարգով համապատասխան կառույցի կողմից տրված արտոնագրի, լիցենզիայի կամ այլ համարժեք փաստաթղթի նոտարական կարգով վավերացված (ապոստի) պատճենը, որով նա իրավունք է ստացել կրել ճարտարապետի կոչումը և առանց սահմանափակումների զբաղվել ճարտարապետի մասնագիտական գործունեությամբ:
  - 3) Երաշխավորագիր այն մասին, որ նրա նկատմամբ դատական հետապնդում կամ վարչական վարույթ չի իրականացվում:
  - 4) Սույն կարգի 7-րդ կետի համաձայն կնքված եռակողմ համաձայնագիրը:

III. ՀԱՎԱՏԱՐՄԱԳԻՐ ՏԱԼՈՒ ԸՆԹԱՑԱԿԱՐԳԸ

10. Օտարերկրյա ճարտարապետի հավատարմագրումն իրականացնում է Հայաստանի ճարտարապետների պալատի հանձնաժողովը՝ «Ճարտարապետական գործունեության մասին» ՀՀ օրենքի 19-րդ հոդվածին և սույն կարգին համապատասխան:
11. Հավատարմագիր ստանալու հայտը մերժվում է սույն կարգով նախատեսված՝ հայտին կից ներկայացվող փաստաթղթերից մեկի բացակայության դեպքում:
12. Հավատարմագիր տալու մասին հանձնաժողովը կայացնում է որոշում հայտը ներկայացնելուց հետո 15 օրվա ընթացքում:
13. Հանձնաժողովի որոշումը պալատի նախագահի գրությամբ ներկայացվում է լիազորված մարմնի ղեկավարին 3 օրվա ընթացքում:
14. Հավատարմագիրը տրվում է լիազորված մարմնի հրամանով:
Հավատարմագիրն ստորագրում են լիազորված մարմնի ղեկավարը և պալատի նախագահը, կնքվում է լիազորված մարմնի կնիքով:
15. Հավատարմագիր ստանալու հայտի մերժումը 10-օրյա ժամկետում կարող է բողոքարկվել լիազորված մարմնի ղեկավարին, ինչպես նաև՝ դատական կարգով:

IV. ՀԱՏՈՒԿ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ

16. Սույն կարգը չի կիրառվում այն երկրների ճարտարապետների նկատմամբ, որոնց հետ Հայաստանի Հանրապետությունը կնքել է միջպետական պայմանագրեր մասնագետների ճանաչման և ծառայությունների փոխանակման վերաբերյալ: Նրանց գործունեությունը կարգավորվում է միջպետական պայմանագրի դրույթներով:
Նման դեպքերում օտարերկրյա ճարտարապետը կարող է նաև, իր ցանկությամբ, առաջնորդվել սույն կարգով, ամբողջությամբ կատարելով բոլոր պահանջները:
17. Այն երկրներից ժամանած ճարտարապետները, որտեղ արտոնագրման, լիցենզավորման կամ ճարտարապետների գրանցման կարգ չի գործում, ճարտարապետական գործունեություն իրականացնել կարող են միայն Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով՝ ընդհանուր հիմունքներով:

ՀԻՄՆԱՎՈՐՈՒՄ

“ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆՈՒՄ ՕՏԱՐԵՐԿՐՅԱ ՔԱՂԱՔԱՑԻՈՒԹՅՈՒՆ ՈՒՆԵՑՈՂ ԱՆՁԱՆՑ ՃԱՐՏԱՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆ ԻՐԱԿԱՆԱՑՆԵԼՈՒ ԿԱՐԳԸ ՍԱՀՄԱՆԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ” ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՈՐՈՇՄԱՆ ՆԱԽԱԳԾԻ

1. Իրավական ակտի ընդունման անհրաժեշտությունը

2017 թվականի դեկտեմբերի 6-ին Հայաստանի Հանրապետության Ազգային ժողովի կողմից ընդունվել է «Ճարտարապետական գործունեության մասին» ՀՕ-235-Ն օրենքը, որը գործողության մեջ է մտել 2018 թվականի հունվարի 6-ին:

Սույն որոշման նախագծի ընդունումը թելադրված է «Ճարտարապետական գործունեության մասին» ՀՀ օրենքի 19-րդ հոդվածի 3-րդ մասով և բխում է ՀՀ վարչապետի 2018 թվականի փետրվարի 16-ի N 144-Ա որոշման N 1 հավելվածի 3-րդ կետի հանձնարարականի կատարման անհրաժեշտությունից:

2. Կարգավորման նպատակը և բնույթը

Նախագծի նպատակն է միջազգայնորեն ընդունված պայմաններ ու հնարավորություններ ստեղծել օտարերկրյա ճարտարապետների համար, որոնք առիթ կունենան մասնագիտական գործունեություն իրականացնելու Հայաստանի Հանրապետությունում:

Նախագծի հիմնական սկզբունքը բխում է Ճարտարապետների միջազգային միության Գլխավոր Համաձայնագրի դրույթներից, այն է՝ օտարերկրյա ճարտարապետին հյուրընկալող երկրում գործունեություն իրականացնելիս պետք է համագործակցի տվյալ երկրի ճարտարապետի հետ:

Համաձայնագրի անգլերեն բնագիրն է՝ «**UIA Accord on Recommended International Standardsof Professionalism in Architectural Practice**» և վերը նշված կանոնը հետևյալ շարադրանքն ունի՝

«Accord Policy on Practice in a Host Nation

Architects providing architectural services on a project in a country in which they are not registered shall collaborate with a local architect to ensure that proper and effective understanding is given to legal, environmental, social, cultural, and heritage factors. The conditions of the association should be determined by the parties alone in accordance with UIA ethical standards and local statutes and laws.»

Ռուսերեն պաշտոնական թարգմանությունը՝ «**Соглашение МСА по рекомендуемым международным стандартам профессионализма в архитектурной практике**» և կանոնի տեքստը հետևյալն է՝

«Рекомендуемое руководство по политике в отношении практики в зарубежной стране

Политика «Соглашения МСА»

Архитекторы, предоставляющие архитектурные услуги по объекту, расположенному в стране, в которой они не зарегистрированы, должны сотрудничать с местным архитектором в интересах обеспечения

надлежащего и эффективного понимания местной среды, исторического наследия, а также местных правовых, социальных и культурных факторов. Условия такой ассоциации должны определяться только вовлеченными сторонами и соответствовать этическим стандартам МСА и местным правовым актам и законам.»

Այս կանոնը կիրառվում է ՃՄՄ անդամ բոլոր երկրներում, որոնց թվում է նաև Հայաստանի Հանրապետությունը:

Ռուսաստանի Դաշնության «Ճարտարապետական գործունեության մասին» ՀՀ օրենքում այն ամրագրված է՝

«Федеральный закон об архитектурной деятельности в Российской Федерации» Статья 3.1. Архитектурная деятельность иностранных граждан, лиц без гражданства и иностранных юридических лиц

Иностранные граждане, лица без гражданства и иностранные юридические лица осуществляют архитектурную деятельность наравне с российскими гражданами и юридическими лицами, если это предусмотрено международным договором Российской Федерации. При отсутствии соответствующего международного договора Российской Федерации иностранные граждане, лица без гражданства и иностранные юридические лица могут принимать участие в архитектурной деятельности на территории Российской Федерации **только с архитектором - российским гражданином или юридическим лицом.**

Հիմնական դրույթից բացի նախագծում ներառվել են կարգավորման մանրամասներ, որոնք պարզաբանված են ՃՄՄ Համաձայնագրում:

3. Նախագծի մշակման գործընթացում ներգրավված ինստիտուտները. անձինք

Նախագծի մշակմանը մասնակցել է Հայաստանի ճարտարապետների պալատը:

4. Ակնկալվող արդյունքը

Իրավական ակտի ընդունմամբ Հայաստանի Հանրապետությունը, որպես առևտրի համաշխարհային կազմակերպության անդամ և Հայաստանի ճարտարապետների պալատը, որպես Ճարտարապետների միջազգային միության անդամ, կունենան կարգավորված միջավայր մասնագետների և ծառայությունների ազատ փոխանակման համար:

ՏԵՂԵԿԱՆՔ

**«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆՈՒՄ ՕՏԱՐԵՐԿՐՅԱ ՔԱՂԱՔԱՑԻՈՒԹՅՈՒՆ ՈՒՆԵՑՈՂ ԱՆՁԱՆՑ ՃԱՐՏԱՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆ ԻՐԱԿԱՆԱՑՆԵԼՈՒ ԿԱՐԳԸ ՍԱՀՄԱՆԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ»
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՈՐՈՇՄԱՆ ԸՆԴՈՒՆՄԱՆ ԿԱՊԱԿՑՈՒԹՅԱՄԲ ՊԵՏԱԿԱՆ ԿԱՄ ՏԵՂԱԿԱՆ ԻՆՔՆԱԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՄԱՐՄՆԻ ԲՅՈՒՋԵՈՒՄ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐԻ ԵՎ ԾԱԽՍԵՐԻ ԱՎԵԼԱՑՄԱՆ ԿԱՄ ՆՎԱՋԵՑՄԱՆ ՄԱՍԻՆ**

«Հայաստանի Հանրապետությունում օտարերկրյա քաղաքացիություն ունեցող անձանց ճարտարապետական գործունեություն իրականացնելու կարգը սահմանելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշման ընդունման կապակցությամբ պետական կամ տեղական ինքնակառավարման մարմնի բյուջեում եկամուտների և ծախսերի ավելացում կամ նվազեցում չի նախատեսվում:

ՏԵՂԵԿԱՆՔ

**«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆՈՒՄ ՕՏԱՐԵՐԿՐՅԱ ՔԱՂԱՔԱՑԻՈՒԹՅՈՒՆ ՈՒՆԵՑՈՂ ԱՆՁԱՆՑ ՃԱՐՏԱՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆ ԻՐԱԿԱՆԱՑՆԵԼՈՒ ԿԱՐԳԸ ՍԱՀՄԱՆԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ»
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՈՐՈՇՄԱՆ ԸՆԴՈՒՆՄԱՆ ԿԱՊԱԿՑՈՒԹՅԱՄԲ ԱՅԼ ՆՈՐՄԱՏԻՎ ԻՐԱՎԱԿԱՆ ԱԿՏԵՐԻ ԸՆԴՈՒՆՄԱՆ ԱՆՀՐԱԺԵՇՏՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ**

«Հայաստանի Հանրապետությունում օտարերկրյա քաղաքացիություն ունեցող անձանց ճարտարապետական գործունեություն իրականացնելու կարգը սահմանելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշման ընդունման կապակցությամբ այլ իրավական ակտեր ընդունելու անհրաժեշտություն չի առաջանա: